ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Quickscan ecologie
's Molenaarsweg in Alphen aan den Rijn

Versienummer: Definitief
Datum: 24 september 2020

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Productnummer	2020244573
Omschrijving	Quickscan ecologie ’s Molenaarsweg in Alphen aan den Rijn
Status	Definitief
Datum	24 september 2020
Opdrachtgever	Gemeente Alphen aan den Rijn
Opgesteld door	[redacted]

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4
1.1 Wettelijk kader 4
1.2 Methode onderzoek 4
1.3 Huidige situatie en voornemen 5
1.3.1 Huidige situatie 5
1.3.2 Voornemen 5
2 Resultaten 7
2.1 Gebiedsbescherming 7
2.1.1 Natura 2000-gebieden 7
2.1.2 Natuurnetwerk Nederland 7
2.1.3 Belangrijk weidevogelgebied 7
2.1.4 Beschermde houtopstanden 7
2.2 Soortbescherming 8
2.2.1 Vaatplanten 8
2.2.2 Vogels 8
2.2.3 Vleermuizen 9
2.2.4 Grondgebonden zoogdieren 9
2.2.5 Vissen 10
2.2.6 Amfibieën en reptielen 10
2.2.7 Overige ongewervelden 10
3 Conclusie en advies 11
3.1 Gebiedsbescherming 11
3.1.1 Natura 2000 11
3.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN) en weidevogelgebieden 11
3.2 Soortbescherming 11
4 Literatuurlijst: 13
Bijlage 1: foto’s plangebied 14
Bijlage 2 uitdraai NDFF 16

1 Inleiding

1.1 Wettelijk kader

Om natuurwaarden in Nederland te beschermen gelden de volgende landelijke wetten: de Wet natuurbescherming (Wnb) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Deze wetgeving is voor een deel verwerkt in provinciaal beleid, te weten: Omgevingsverordening 2019, natuurbeheerplan 2020 en de verordening Wet natuurbescherming provincie Zuid-Holland. Indien beschermde natuurwaarden aanwezig zijn in een plangebied dient middels een quickscan (combinatie van bureauonderzoek en één veldbezoek) te worden vastgesteld of het voornemen redelijkerwijs uitvoerbaar is, en:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing soortbescherming Wnb);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing aan Wnb gebiedsbescherming, ook wel voortoets genoemd);
- Er wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) aangetast worden, maar ook of provinciaal compensatiebeleid met betrekking tot door de provincie aangewezen 'belangrijke weidevogelgebieden' aan de orde is.

Indien deze beschermde natuurwaarden niet worden aangetast, wordt het project conform de eerder genoemde regelgeving toelaatbaar geacht. In dat geval dient rekening te worden gehouden met de algemeen geldende zorgplicht (artikel 1.11) van de Wnb. De zorgplicht bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora of fauna veroorzaakt, verplicht is maatregelen te nemen die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

1.2 Methode onderzoek

In dit verkennend ecologisch onderzoek is onderzocht welke wetten en regels van toepassing zijn voor de herinrichtingswerkzaamheden. Er is een literatuurstudie verricht en een veldbezoek aan het plangebied gebracht op 19 augustus 2020. De weersomstandigheden waren zonnig. De buitentemperatuur bedroeg ongeveer 26 graden Celsius met lichte tot matige wind. Bij het bezoek bleek het terrein afgesloten te zijn. Er is vanachter het hek gekeken en er is om het terrein heen gelopen. Naast algemene internetbronnen (NDFF, Cyclomedia, Sovon, Floron, Ravon, e.d.) zijn de genoemde documenten in de bijlage 'literatuurlijst' geraadpleegd.

Op basis van bureauonderzoek is bepaald of het plangebied zich in (de nabijheid van) een Natura 2000-gebied bevindt, danwel in een Beschermd Natuurmonument of in Natuurnetwerk Nederland (NNN) is gelegen. Tevens is bepaald of het plangebied binnen de groene gebieden van de Provinciale Omgevingsverordening (provinciale weidevogelgebieden) ligt.

Dit onderzoek brengt in beeld welke ecologische waarden in en rondom het plangebied aanwezig zijn. In het geval van beschermde ontheffingsplichtige soorten, wordt een verkennend onderzoek (ook wel quickscan natuur, natuurtoets en/of flora- en faunatoets genoemd) als onderbouwing bij de aanvraag van een ontheffing door het bevoegd gezag (Gedeputeerde Staten provincie, gemandateerd aan Omgevingsdienst Haaglanden) nooit afdoende geacht. Aanvullend veldonderzoek, op die tijdstippen in het seizoen die voor de verscheidene soorten het meest gunstig zijn, is dan noodzakelijk.

Het ontbreken van actuele ecologiekennis wordt met dit onderzoek ingevuld. Het betreft een quickscan, het is geen volledig ecologische onderzoek. Een aanvullend volledig onderzoek kan noodzakelijk blijken als de quickscan concludeert dat ontheffingsplichtige soorten of vergunning plichtige gebieden worden getroffen door de plannen en/of projecten.

1.3 Huidige situatie en voornemen

1.3.1 Huidige situatie

In afbeelding 1 is een impressie gegeven van het plangebied. In bijlage 1 zijn meer foto's uit het plangebied opgenomen. Het plangebied is voorheen in gebruik geweest als asfaltcentrale. De centrale is ontmanteld en het geasfalteerde terrein is momenteel in gebruik als gemeentewerf (opslag van onder andere ondergrondse containers). De locatie wordt aan de noordzijde begrensd door moestuinen. Aan de oostzijde bevindt zich de Heijmanswetering, aan de zuidzijde ligt de Zaagmolenweg/'s Molenaarsweg en aan de westzijde wordt het terrein begrensd door een sloot met groenstrook, bestaande uit onder andere meidoorn, braam, es, eik, waaraan het 's Molenaarpad (fietspad) grenst. In het groen buiten het hek en evenwijdig aan de Zaagmolenweg hangt aan één boom een vleermuiskast en aan een andere boom een valkennestkast.

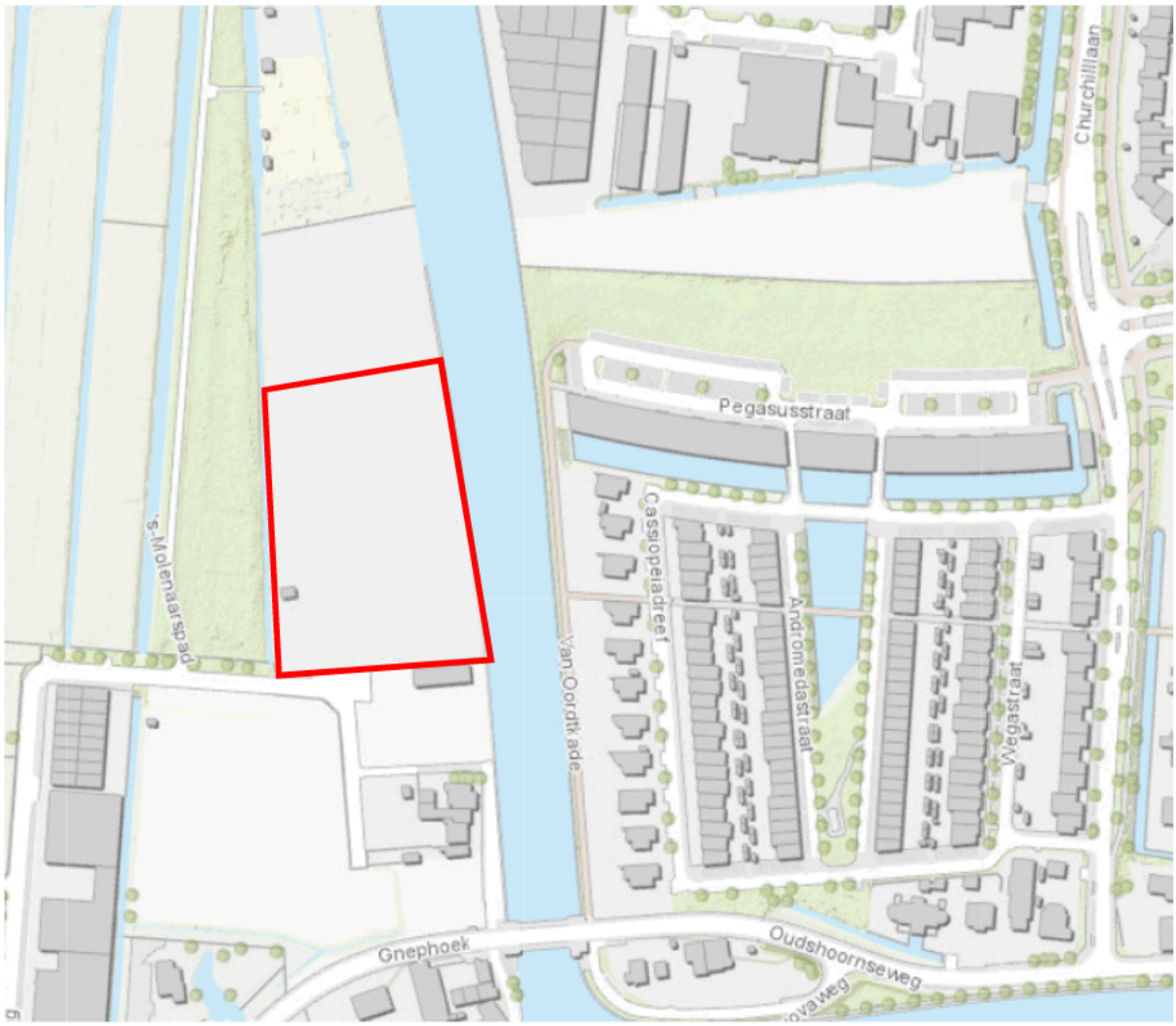

Afbeelding 1: Impressie van het plangebied

1.3.2 Voornemen

In het plangebied is men voornemens woningbouw te realiseren. Het gaat om verschillende appartementenblokken.

Bij de uitvoering van deze werkzaamheden worden de bomen en struiken die langs de Zaagmolenweg staan gerooid (bron: kavelpaspoort asfaltcentrale 's Molenaarspad). Het is niet duidelijk of het groen

en de watergang tussen de locatie en het fietspad ’s Molenaarspad blijft behouden. Uit het figuur op pagina 17 van het kavelpaspoort blijkt dat de watergang en het groen wel behouden blijft. De watergang wordt verbreed.

2 Resultaten

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt op de grens van de bebouwde kom van Alphen aan den Rijn. In afbeelding 3 is de ligging ten opzichte van beschermde gebieden weergegeven. Hierbij is te zien dat het gebied op afstand van ongeveer 6,5 kilometer ligt van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'De Wilck'. Overige Natura 2000-gebieden liggen op een nog grotere afstand. 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' ligt op ruim 7,5 kilometer afstand van het plangebied en 'Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein' ligt op ongeveer 11,5 kilometer afstand van het plangebied. Verstorende effecten op (>) 2,5 kilometer afstand als gevolg van geluid, trilling, licht en beweging, die bij de activiteiten plaatsvinden, kunnen worden uitgesloten vanwege de afstand. Habitat van de aangewezen doelsoorten (kleine zwaan, smient, krakeend en slobeend) is afwezig in het plangebied. Gezien de afstand en het habitat in het plangebied wordt uitgesloten dat er een relatie is tussen het plangebied en doelsoorten (kamsalamander, zeggekorfslak, gestreepte waterroofkever, bittervoorn, kleine modderkruiper, meervleermuis, noordse woelmuis, groenknolorchis, platte schijfhoren, roerdomp, purperreiger, zwartkopmeeuw, zwarte stern, snor en rietzanger, grote zilverreiger, kolgans, smient en krakeend) voor deze gebieden.

Een negatief effect door de uitstoot van stikstof tijdens de bouwfase en de gebruiksfase op Natura 2000-gebieden kan niet op voorhand worden uitgesloten. Het wettelijk rekenmodel Aerius kan projecteffecten berekenen en hier uitsluitsel over geven.

2.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Ten zuiden van het plangebied is NNN gelegen (zie afbeelding 2). Het betreft gebied met het beheertype kruiden- en faunarijk grasland (Natuurbeheerplan 2020 Provincie Zuid-Holland). Het plangebied ligt buiten het NNN. Compensatie voor NNN gebied is niet aan de orde, omdat er geen oppervlakteverlies optreedt. De regelgeving omtrent NNN is niet relevant bij dit project.

2.1.3 Belangrijk weidevogelgebied

De planlocatie grenst aan een belangrijk weidevogelgebied, dat direct ten westen ligt (zie afbeelding 2). Compensatie voor dit terreinen is niet aan de orde, omdat er geen oppervlakteverlies optreedt of omdat er werkzaamheden binnen het beschermde gebied plaatsvinden. De regelgeving omtrent belangrijke weidevogelgebieden is niet relevant bij dit project.

2.1.4 Beschermde houtopstanden

Een toetsing aan beschermde houtopstanden is niet nodig onder de Wnb. Er zijn wel bomen in het plangebied aanwezig, maar omdat de beplanting zich binnen de bebouwde kom houtopstanden bevindt, valt deze niet onder de Wnb.

Afbeelding 2: Natura 2000 (gearceerd), Natuurnetwerk Nederland (donkergroen en paars) en belangrijke weidevogelgebieden (lichtgroen) rondom het plangebied in Alphen aan den Rijn. De afstand tot het Natura 2000-gebied 'De Wilck' is 6,6 km en de afstand tot 'Nieuwkoopse Plassen & de Haeck' bedraagt ruim 7,8 km. De afstand tot Natuurnetwerk Nederland bedraagt 4,1 km en belangrijke weidevogelgebieden is aangrenzend. (Bron: https://pzh.maps.arcgis.com).

2.2 Soortbescherming

Naast het beleidskader van de NNN, de Omgevingsverordening Provincie Zuid-Holland (2020) en het Natuurbeheerplan 2020 is ook het aspect soortenbescherming van de Wnb van toepassing. Hieronder wordt per soortgroep beschreven welke beschermde soorten verwacht kunnen worden in het plangebied.

2.2.1 Vaatplanten

De aanwezige vegetatie rondom het terrein bestaat voornamelijk uit gras, ruderale kruiden, bomen en struiken. De aanwezige boomsoorten betreffen gewone es, braam en meidoorn. De vegetatie kenmerkt voedselrijke omstandigheden. Strikt beschermde soorten zijn niet bekend rondom het plangebied (NDFF, floron.nl). De habitat van deze soorten is ook niet te vinden in het plangebied. Binnen het plangebied betreft de verharding voornamelijk asfalt. Deels is het asfalt gescheurd of afwezig, op deze plaatsen groeit riet, jonge eiken, jonge wilg en andere kruidachtige vegetatie. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is niet waarschijnlijk gezien de aanwezige habitat.

2.2.2 Vogels

Jaarrond beschermde soorten

In bomen in de directe omgeving van het plangebied zijn geen nestgelegenheden voor jaarrond beschermde vogelsoorten aanwezig. In het plangebied zijn geen huismussen waargenomen, ook in het omliggend groen zijn huismussen tijdens het locatiebezoek niet gehoord of gezien. Deze soort broedt in woningen en maakt gebruik van aanwezige bomen en struiken als schuilplaats. Of gierzwaluwen binnen het plangebied aanwezig zijn, kon niet worden waargenomen omdat het locatiebezoek buiten de periode dat gierzwaluwen aanwezig heeft plaatsgevonden. De verwachting is niet dat er gierzwaluwen aanwezig zijn, omdat gebouwen op of direct rond de locatie afwezig zijn.
De valkennestkast op de boom aan de Zaagmolenweg is duidelijk in gebruik gezien de hoeveelheid poepsporen. Onder de boom zijn geen braakballen aangetroffen. Beoordeeld moet worden door welke

vogel de kast in gebruik is. Het nest mag niet zonder meer worden verwijderd. Het nest van een valk is jaarrond beschermd. Indien in gebruik moet een ontheffing worden aangevraagd voor het verplaatsen van de kast. De zorgplicht is hier van toepassing.

Algemene broedvogels
In het hele plangebied kunnen algemene broedvogels voorkomen, zoals merel, houtduif, turkse tortel, koolmees, pimpelmees, ekster, gaai en zwarte kraai. Nesten van algemene broedvogels, mits in gebruik, zijn beschermd.

Bij de werkzaamheden (zoals het kappen van bomen en het rooien van struiken) moet rekening worden gehouden met algemene broedvogels. Werkzaamheden waarbij in gebruik zijnde nesten kunnen worden verstoord of vernietigd moeten buiten het broedseizoen plaatsvinden. Het broedseizoen voor vogels loopt van circa half maart tot half juli, maar deze periode is indicatief. Van belang is of er een broedgeval aanwezig is.

2.2.3 Vleermuizen

Op basis van verspreidingsgegevens zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, watervleermuis, meervleermuis en ruige dwergvleermuis in de omgeving van het plangebied te verwachten (NDFF, Zoogdieratlas Provincie Zuid-Holland, 2012). Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Vleermuizen zijn afhankelijk van drie functies binnen hun leefgebied: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. De mogelijke aanwezigheid van deze functies wordt in deze paragraaf behandeld.

Verblijfplaatsen
Er zijn geen bomen aanwezig met scheuren, loshangend schors en/of geschikte holten. Aan één boom aan de Zaagmolenweg is een vleermuiskast aangetroffen. Deze mag niet zomaar verwijderd of verplaatst worden. Aangetoond moet worden, door middel van onderzoek, of deze kast in gebruik is. Indien in gebruik dan is een ontheffing Wnb noodzakelijk om de kast te verwijderen of te verplaatsen.

Vliegroutes en foerageergebied
Negatieve effecten op vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen worden niet verwacht. De Heimanswetering is een element die door watervleermuizen gebruikt wordt. Door ervoor te zorgen dat verlichting tijdens en na de werkzaamheden van het water afgericht blijft is er geen bezwaar. De ontwikkeling is niet op de Heimanswetering van toepassing.

Tijdens werkzaamheden moet het verlichten van groen en water in de periode april tot en met oktober zoveel mogelijk worden voorkomen om negatieve effecten uit te sluiten.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van verspreidingsgegevens (NDFF, Zoogdieratlas Provincie Zuid-Holland, 2012) kunnen egel, hermelijn, waterspitsmuis, rosse woelmuis en noordse woelmuis in of in de omgeving van het plangebied voorkomen. Het aanwezige habitat in stedelijk gebied is ongeschikt voor waterspitsmuis. Volgens NDFF komen marterachtigen voor binnen een straal van een kilometer. Het perceel zelf betreft geen geschikt habitat voor marterachtigen. De directe omgeving aan de noord- en westzijde kan mogelijk geschikt zijn voor deze soort.

Algemeen voorkomende kleine zoogdieren als veldmuis, huisspitsmuis, mol en egel (NDFF, Zoogdieratlas Provincie Zuid-Holland 2012) kunnen wel rond het plangebied verblijven. Voor deze

soorten geldt alleen de zorgplicht. Een negatief effect op beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten.

2.2.5 Vissen

Het plangebied ligt ingesloten tussen de Heimanswetering aan de oostzijde en een smalle sloot aan de westzijde van het perceel. De Heimanswetering zal niet beïnvloedt worden door de werkzaamheden. De sloot aan de westzijde van het perceel zal bij de herinrichtingsplannen worden verbreed. De sloot moet nader worden onderzocht, omdat de ligging en omgeving geschikt zijn voor de grote modderkruiper. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vissoorten moet worden uitgevoerd. De voorkeur gaat uit om dit via e-DNA te doen. Dit omdat hiermee naast de grote modderkruiper ook makkelijk kan worden beoordeeld of er meer beschermde soorten aanwezig zijn.

2.2.6 Amfibieën en reptielen

Op basis van verspreidingsgegevens en waarnemingen kunnen rugstreeppad en ringslang in of in de omgeving van het plangebied voorkomen (Creemers et al, 2009; Herder et al, 2013; verspreidingsatlas.nl, 2020). Rugstreeppad plant zich voort in ondiepe waterpartijen met flauwe (onbegroeide) oevers. Ringslang komt voor in waterrijke gebieden en heeft broeihopen nodig om zich voort te planten. Het opgaand groen langs de watergang is gemaaid. Het maaisel is achter gebleven waardoor het een ideaal habitat voor de ringslang vormt. Wanneer de watergang verbreed wordt, moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van ringslangen.
Het perceel, de onderzoekslocatie, is bijna geheel verhard met asfalt. Waar het asfalt weg is groeit riet waaruit afgeleid kan worden dat er een geschikte habitat voor rugstreeppadden aanwezig is.

Rugstreeppad is een pionier soort die in staat is om snel nieuwe geschikte gebieden te koloniseren. Op bouwterreinen ontstaat vaak geschikt leefgebied voor rugstreeppad in de vorm van vergraafbare grond en ondiep water. Een plas water (in een rijspoor) kan al voldoen als voortplantingswater. Rugstreeppad kan het plangebied bereiken vanuit gebieden buiten het plangebied. Het is daarom belangrijk tijdens de werkzaamheden maatregelen te nemen om te voorkomen dat rugstreeppadden zich op het terrein vestigen. Dit kan door ervoor te zorgen dat er geen ondiepe plassen kunnen ontstaan. Gebruik bijvoorbeeld rijplaten en vul gaten waarin ondiepe plassen kunnen ontstaan op.

2.2.7 Overige ongewervelden

Diverse vlinders en libellen zijn onder de Wnb beschermd. Ook zijn enkele kevers, weekdieren en een kreeftachtige beschermd. Volgens verspreidingsgegevens (Dijkstra et al. 2002; Bos et al. 2006; EIS-Nederland et al. 2007; Gmelig Meyling & Boesveld, 2011; verspreidingsatlas, 2020) komen in/nabij het plangebied geen beschermde soorten vlinders en libellen voor. Van de overige beschermde ongewervelden soorten zijn er evenmin waarnemingen in en nabij het plangebied. Bovendien ontbreekt het aan geschikt biotoop. De aanwezigheid van beschermde soorten ongewervelden is daarom uitgesloten.

3 Conclusie en advies

Getoetst is of ten gevolge van de voorgenomen herinrichtingsplannen in het plangebied de Wnb wordt overtreden, zodat kan worden bepaald of nog een vergunning/ontheffingsaanvraag nodig is. Op sommige soorten kunnen negatieve effecten ontstaan door de werkzaamheden. Om deze negatieve effecten uit te sluiten zijn enkele maatregelen nodig tijdens de werkzaamheden. Deze maatregelen zijn hieronder opgenomen.

3.1 Gebiedsbescherming

3.1.1 Natura 2000

Een negatief effect door de uitstoot van stikstof tijdens de bouw en gebruiksfase kan niet op voorhand worden uitgesloten. Het wettelijk rekenmodel Aerius kan projecteffecten berekenen.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN) en weidevogelgebieden

Negatieve effecten op Natuurnetwerk Nederland (NNN) kunnen worden uitgesloten. Het plangebied is niet in of direct naast zo'n gebied gelegen.

De planlocatie grenst aan een belangrijk weidevogelgebied, dat direct ten westen van de planlocatie ligt. Compensatie voor dit terreinen is niet aan de orde, omdat er geen oppervlakteverlies optreedt. De regelgeving omtrent belangrijke weidevogelgebieden is niet relevant bij dit project.

3.2 Soortbescherming

Het is belangrijk rekening te houden met algemene broedvogels en rugstreeppadden tijdens de werkzaamheden. Alle vogelnesten die in gebruik zijn, zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. In het plangebied zijn nesten van algemene broedvogels aangetroffen. Daarnaast zijn in de directe omgeving van het plangebied waarnemingen van rugstreeppadden bekend. Deze soort kan zich in het plangebied vestigen als de omstandigheden geschikt worden voor deze soort.

Om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen, is het belangrijk de volgende werkwijze aan te houden:

- Aan één boom aan de Zaagmolenweg is een vleermuiskast aangetroffen. Deze mag niet zomaar verwijderd of verplaatst worden. Aangetoond moet worden, door middel van onderzoek, of deze kast in gebruik is. Indien in gebruik dan is een ontheffing Wnb noodzakelijk om de kast te verwijderen of te verplaatsen.
- De valkennestkast op de boom aan de Zaagmolenweg mag niet zomaar weggehaald of verplaatst worden. Beoordeeld moet worden door welke vogel de kast in gebruik is. Het nest van een valk is jaarrond beschermd. Indien in gebruik door een valk moet een ontheffing worden aangevraagd voor het verplaatsen van de kast. De zorgplicht is hier van toepassing.
- Werk buiten het vogelbroedseizoen (het broedseizoen loopt grofweg van half maart tot half juli), of na inspectie van de locatie op broedende vogels tijdens het broedseizoen.
- Onderneem actie om te voorkomen dat tijdens de werkzaamheden rugstreeppadden de locatie gaan koloniseren. Vestiging van rugstreeppadden kan voorkomen worden door in de periode april-september te voorkomen dat ondiepe plassen ontstaan, waarin deze soort eieren kan afzetten, en te voorkomen dat vergraafbare grond aanwezig is.
- Onderneem actie om te voorkomen dat tijdens het geschikt maken van het terrein broeihopen ontstaan waar ringslangen zich in kunnen vestigen.
- Voer de werkzaamheden uit bij daglicht, om lichtverstoring voor vleermuizen te voorkomen. Ook mag er geen licht op de Heimanswetering worden gericht.

- Neem de zorgplicht in acht, door de op het terrein voorkomende algemene soorten de gelegenheid te geven om weg te vluchten, of deze te verplaatsen naar naastgelegen geschikt gebied waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd.

4 Literatuurlijst:

Kavelpaspoort Asfaltcentrale ’s Molenaarspad in Alphen aan den Rijn (concept), opgesteld door Gemeente Alphen aan den Rijn, d.d. 05-06-2020

Boesveld A., A.W. Gmelig Meyling, I. van Lente, 2010. Verspreidingsonderzoek. Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2011. Platte schijfhoren Anisus vorticulus

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dijkstra, K.D. B., V.J. Kalkman, R. Ketelaar & M.J.T. van der Weide, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

EIS-Nederland, de Vlinderstichting & de Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, 2007. Waarnemingenverslag 2007. Dagvlinders, libellen en sprinkhanen. European Invertebrate Survey - Nederland, de Vlinderstichting & de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2009. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008. Rapport 2009-03. Stichting RAVON, Nijmegen.

Omgevingsverordening Provincie Zuid-Holland (2019)

Provincie Zuid-Holland, 2020. Natuurbeheerplan Zuid-Holland, 2020.

Zoogdieratlas provincie Zuid-Holland, 2012. Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland van de zoogdierenvereniging, 2012

Verspreidingsatlas.nl, 2020.

https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=fcb2770793e2411baa4ce65dff16710d

https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb54/index.html?viewer=Natuurbeheerplan

NDFF (uitdraai in bijlage 2)

Bijlage 1: foto’s plangebied

Perceel vanaf het hek in oostelijke richting

Perceel vanaf het hek in noordelijke richting

Perceel vanaf het hek in westelijke richting

Zaagmolenweg

’s Molenaarspad

Vleermuiskast aan een van de bomen langs de Zaagmolenweg

Valkenkast aan een van de bomen langs de Zaagmolenweg

Bijlage 2 uitdraai NDFF